

GRATIA CURIOASĂ

Z. IZRAEL

Str. M. Viteazul nr. 33 Sighetu Marmăției
Jud. Maramureș

Dintre diferitele metode folosite pentru combaterea furtașagului (închiderea familiei atacate, scoaterea familiei atacate din stupină, pulverizare cu apă, ungerea stupului atacat cu petrol, etc.) am găsit o metodă destul de simplă, destul de eficientă, la care însă nu am reușit să-l găsească explicația logică. În cele ce urmează voi relata cazul, cu descrierea utilajului folosit, pentru a-l supune analizei cititorilor.

S-a întâmplat la începutul lunii septembrie 1971, când familiile erau aduse deja în grădina de lângă locuința mea, pe vatra de iernare, într-o perioadă complet lipsită de cules. Executam zilnic, seara, operațiile de restrângere a cuiburilor pentru iarnă și hrănirile de completare cu sirop de zahăr, executând aceste lucrări cu foarte multă atenție și numai seara târziu.

Într-una din zile, venind de la serviciu în jurul orei 15, am constatat că una din familii este atacată grav de albinele hoațe. Prin prăfulrea cu făină albă am constatat că aceste albine hoațe nu erau din stupina mea.

Pentru moment am închis stupul atacat, iar pentru alungarea albinelor hoațe am aprins putregai în două cutii de conserve gurite la fund și dispuse în fața stupului atacat. După un timp am constatat că ambele familii vecine din dreapta și din stînga stupului închis sînt atacate învingîndu-se o luptă acerbă. Nemaiavînd ce face, am închis și acești stupi și am început să le afum cu afumătorul pentru a alunga hoațele.

Seara, după încetarea zborului am deschis stupii și am trecut la verificarea lor. Am constatat că totul era în regulă: aveau matcă, puiet, iar cuibul nu era prea larg etc.

Nu știam ce să cred și mai ales, ce să fac. Grădina este mică, stupii stau cam îngrămădiți, trebuia procedat cu maximum de prudență.

Tot frămîntîndu-mă, mi-am adus aminte că o dată, întîmplător, am citit într-un număr al revistei *Méhészeti* din R. P. Ungaria o metodă de combaterea furtașagului fără a i se putea da explicația eficienței ei.

Tocmai pentru acest fapt nu i-am dat prea multă crezare, deși autorul, mirat el însuși, aduce elogii cu privire la rezultatele metodei. Este vorba, de fapt, de montarea unei gratii la urdinișul familiei atacate și a celor învecinate. Din memorie am constituit întrucîtva grătia. Nu știu dacă corespunde cu cea propusă în revistă.

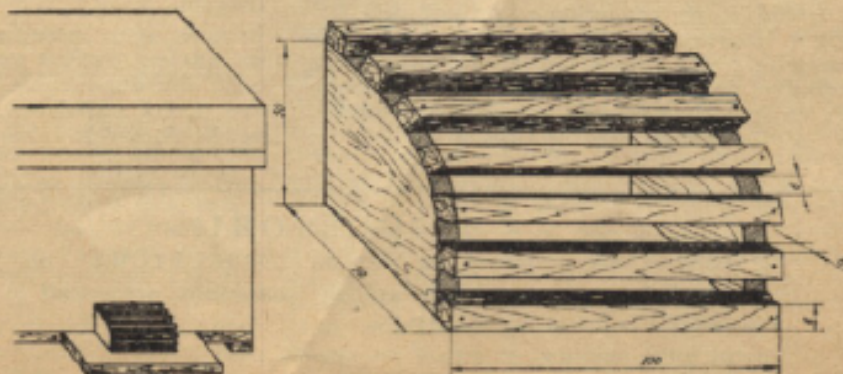
Grătia este confecționată din două sferturi (sectoare de 90°) de cerc din scindură de 10 mm, cu raza de 50 mm, unite pe partea lor arcuită cu șipculițe de lemn de 100 mm × 8 mm × 6 mm, bătute în cuie mici, dispuse la distanța de 6 mm. Grătia se fixează la urdiniș cu ajutorul unui cui (fig. 1).

Am hotărît să încerc această metodă. Astfel în scurt timp am confecționat 4 asemenea gratii. Lucrarea se efectuează repede, cercul făcut din lemn de 10 mm se taie în 4 părți egale, în cruciș. De asemenea, șipculițele pot fi și rotunde, nu numai cu muchii.

În aceeași noapte am montat 3 gratii la urdinișele celor 3 familii atacate.

A doua zi dimineață, în jurul orei 6, au început să apară albinele hoațe la cele 3 familii atacate în ziua precedentă. Dar, am constatat că au o comportare foarte curioasă: zburau cu bîzîlul lor caracteristic în jurul gratiei.

Fig. 1 — stînga: grătia montată la urdiniș; dreapta: vedere generală a gratiei (dimensiunile sînt date în mm)

Cîteva au avut curajul să se așeze pe gratie, cu foarte multă prudență, cele mai multe ridicîndu-se speriate în zbor.

Cele cîteva, care totuși au avut curajul să intre printre leîșoarele gratiei, după cîteva clipe leșeau foarte repede de acolo. În schimb albinele familiei atacate au ocupat din ce în ce mai mult gratia, astfel că în jurul orei 8 albinele hoate nu se mai puteau așeza pe gratie.

Am fost nevoit să las familiile și să plec la serviciu. Venind acasă în jurul orei 15, spre marea mea surprindere în stupină totul intra se în normal. Nici urmă de albine hoate.

Pentru orice eventualitate am mai lăsat gratiile 3 zile la urdinișe, după care le-am demontat. Totul a fost în continuare normal.

De atunci aceste gratii le-am folosit în cîteva rînduri în stupina mea. Nu lipsesc nici din bagajul dus la pastoral. Le-au folosit și cunoscuții mei și mi-au relatat aceleași rezultate.

În schimb, am constatat că așezarea gratiilor la urdinișurile familiilor orfane care au fost atacate nu au efect corespunzător. După ce familia orfană a primit o matcă, a doua zi efectul a fost tot așa de surprinzător. După cum am arătat mai sus, nu am reușit nici pînă acum să dau explicația acestui fenomen. Dacă unii stupari ar încerca să o folosească în caz de furtișag aș dori să cunosc părerea lor și mai ales măsura în care pot să dea o explicație cît de cît logică efectului acestui utilaj atît de simplu și la îndemîna oricui, acestel gratii curioase.